

Agenda – Partiledardebatt del 2

SVT · 11 december 2022 · 57:51

[0:02] Camilla Kvartoft

Välkomna tillbaka till Agendas stora partiledardebatt. På dagen tre månader sedan valet.

[0:09] Anders Holmberg

Här finns ledarna för Sveriges åtta riksdagspartier.

[0:13] Camilla Kvartoft

Ja, och förra timmen så handlade det om migrationen och välfärden.

[0:18] Anders Holmberg

Och den här timmen tar vi upp de skenande elpriserna och hur hushållen ska få pengarna att räcka när allt blir dyrare.

[0:25] Camilla Kvartoft

Mm, men vi ska börja med frågan om klimatet. Och vi välkomnar fram statsminister Ulf Kristersson och Socialdemokraternas partiledare Magdalena Andersson.

[0:38] Anders Holmberg

FN:s generalsekreterare António Guterres läste lusen av världens ledare på klimattoppmötet nu i höstas och sa att vi är på väg mot ett klimathelvete med foten på gaspedalen. EU har skärpt sina klimatmål, vilket betyder att Sverige ska minska utsläppen med femtio procent till 2030. Men förra året ökade de svenska utsläppen med fyra procent. Och regeringens politik med bland annat sänkt skatt på fossila bränslen och mindre inblandning av biobränsle 2024 ökar utsläppen och gör att Sverige inte klarar klimatmålen till 2030. Det slår klimatpolitiska rådet fast.

[1:20] Camilla Kvartoft

Ja, ska vi nå klimatmålen och hur i så fall? Ulf Kristersson, din finansminister Elisabeth Svantesson, hon har sagt om de här 2030-målen att när vi dem inte så gör vi inte det. Är det regeringens inställning?

[1:35] Ulf Kristersson (M)

Nej, det är det inte alls, utan vi ska nå de här målen, men det är mycket, mycket svårare att nå målen när vi inte har kvar en stor del av den rena svenska energiproduktionen. Låt oss vara ärliga med det. Hade vi haft tolv kärnkraftsreaktorer i dag istället för sex, då hade det varit mycket, mycket lättare för Sverige att klara av de målen än det är i dag. Då hade också den andra delen, det

[2:13] Camilla Kvartoft

Magdalena Andersson, gör regeringen tillräckligt för att nå klimatmålen 2030?

[2:17] Magdalena Andersson (S)

Ja men den politik som min regering förde, då var vi på väg, på god väg att nå målen till 2030. Med Ulf Kristerssons politik så når vi inte målen. Och allvarligt talat Ulf Kristersson, valrörelsen är över. Du är statsminister nu och att sitta och klaga på förra regeringens politik, det kommer inte lösa svenska folkets problem och det kommer inte göra att vi når klimatmålen. Så du måste ju svara, vad ska din regering göra så att vi når de målen som du själv har varit med och röstat fram? Och det är inte bara jag som vill att Sverige ska göra det som krävs för klimatomställningen. Hela näringslivet ställer sig ju upp med en röst och kräver att regeringen gör mer för att ta ledartröjan i klimatomställningen. Därför att det skapar jobb och investeringar i Sverige.

[3:07] Ulf Kristersson (M)

Näringslivet pratar jag med nästan varje dag. Vad de vill ha är en tydlig sak. Stabila spelregler där de vet att de kan göra sina investeringar som är långsiktiga och veta att det finns ren el att använda i de investeringarna. Annars kan man inte elektrifiera industrier. Annars vågar man inte sälja produkter som bygger på ren el. Man vågar inte ens sälja elen om man inte vet att den kommer vara ren. Allt detta har ni med precision nedmonterat sedan 2014. Lite ödmjukhet hade varit klädsamt av den regering som systematiskt från dag ett har sagt att kärnkraften ska avvecklas, gjort upp med Miljöpartiet om kärnkraftens avveckling och nu står vi där. I fredags fick jag hålla en presskonferens och varna för akut brist på el.

[3:58] Magdalena Andersson (S)

Alltså den överenskommelse vi gjorde med Miljöpartiet, den stod ju du också bakom. Så jag menar, ta ansvar som statsminister snarare än att ägna dig åt historieförfälskning. Som statsminister har man ju ett särskilt ansvar för att uttrycka sig korrekt. Men du kan väl svara på frågan istället. Vad ska du göra för att leva upp till de klimatmål som du själv har röstat fram och som ju näringslivet också ber att du inte ska ta av dig ledartröjan i klimatomställningen eftersom det skapar jobb och investeringar i Sverige?

[4:34] Ulf Kristersson (M)

Vi fick mandat av de svenska väljarna att lägga om den svenska energipolitiken för ni förlorade valet. Vi fick det mandatet och det pågår nu. Vi har ägnat åtta veckor åt att grundligt gå igenom exakt i vilken ordning ska man göra varje sak för att se till att Sverige ökar produktionen av fossilfri el. Hur räddar vi vattenkraft undan nedläggning? Hur återstartar vi kraftvärmeverk som ni har skattat bort? Hur skapar vi goda förutsättningar för den kärnkraft som ni sedan 2014 har gjort allt för att avveckla? Det är precis den långsiktiga energipolitik som är grunden för omställningen, är

[5:18] **Magdalena Andersson** (S)

Jag menar vi Socialdemokrater, vi gillar billig el och vi vill ha el från alla kraftslag i Sverige. Men du svarar fortfarande inte på frågan. Hur ska du nå klimatmålen till 2030? För det här handlar ju inte bara om klimatet. Det handlar ju också om investeringar. För just nu planerar ju näringslivet hundratals miljarder i investeringar i Sverige. Vi ser ju redan nu över batterifabrik i Skellefteå, i utanför Borlänge. Det planeras Mariestad i Göteborg. Alla de investeringarna som planeras och genomförs, de vill ju vi ha här i Sverige. Och vi i Sverige, ja men den svenska modellen, det, när det sker teknikskiften Då brukar vi vilja lägga längst fram för att jobben och investeringarna, skatteintäkterna ska hamna i Sverige. Men då måste man ju också ha en regering som vill att vi ska ligga långt framme.

[6:08] **Ulf Kristersson** (M)

Då måste man ha en regering som förstår att energiproduktionen är en statlig kärnuppgift, inte något man kan lägga ut på entreprenad och hoppas att det kanske löser sig. Om ni inte hade fört en politik under så lång tid, då hade Sverige i dag haft dubbelt så mycket ren fossilfri energi som vi nu har.

[6:25] **Camilla Kvartoft**

Det vi nu gör- Hur ska ni nå klimatmålen då 2030?

[6:28] **Ulf Kristersson** (M)

Man kan inte lägga alla ägg i samma korg. Den här gamla regeringen hade en idé. Straffbeskatta svenska bilister och driv upp drivmedelspriset så till den nivå att nästan ingen har råd att använda bil överhuvudtag. Det där är ett stickspår. Det riktiga spåret, det är elektrifiering. Satsa på laddstolpar. Vi lägger en miljard extra på att bygga ut laddinfrastrukturen. Se till att vi har den energitillförsel som behövs. Man vågar bygga den, den infrastrukturen. Allt detta som den förra regeringen struntade i, för de hade en idé. Reduktionsplikt med väldigt dyrt biobränsle och att straffbeskatta bensin och diesel upp till nio kronor högre de kommande åren.

[7:10] **Camilla Kvartoft**

Reduktionsplikten.

[7:12] **Magdalena Andersson** (S)

Alltså Ulf Kristersson är uppenbart helt utan svar. Du pratar bara om den socialdemokratiska regeringen. Men, men det är alltså du som är statsminister nu. Det är du som ska leda Sverige i den här klimatomställningen. Det är du som ska föra en politik så att vi kan nå målen 2030. Du behöver beskriva vad du ska göra, inte bara prata om socialdemokratisk politik. Där vi vet att du inte tycker om det. Men jag kan konstatera- Jag la ju ut politikens, sa jag. Men jag kan konstatera att med socialdemokratisk politik så planeras det hundratals miljarder i investeringar i Sverige. Får vi se hur det blir när du har styrt.

[7:48] **Camilla Kvartoft**

Där är duellen slut och vi ska fortsätta.

[7:51] **Anders Holmberg**

Just det, vi ska släppa in er övriga på temat om klimatmålen. Eh, och frågan om hur vi ska nå dem.

[8:02] **Camilla Kvartoft**

Ja, trafiken står ju för en tredjedel av Sveriges utsläpp och riksdagen har ju beslutat att dessa utsläpp ska minskas med sjuttio procent fram till 2030. Och frågan är hur många av er härinne som vill driva en sådan politik så att vi klarar trafikmålet till 2030. Upp med en hand.

[8:24] **Anders Holmberg**

Då ska vi se, jag räknar till sju händer. Inte din hand, Jimmie Åkesson. Varför inte det?

[8:30] **Jimmie Åkesson** (SD)

Jag har inget emot om man når upp till de här målen och vi är överens med regeringen om hur det ska gå till. Men det får inte vara överordnat. Därför att när vi har satt de här målen som överordnade allt annat, då har vi fått en situation där människor inte har råd att köra till jobbet. Man måste säga upp sig för att man kan inte köra sin bil till jobbet för att bränslepriserna är så höga. Så att den effekten får aldrig ske. Och det är ju det som händer här nu. Alltså det viktiga är ju egentligen inte målen, utan det är hur man styr mot målen. Nu lägger vi om från det här självplågeriet som man har ägnat sig åt nu i åtta år till att göra rätt saker som faktiskt får effekt med fokus på elförsörjning och elektrifiering. Det är det långsiktiga. Jag utesluter inte alls att man kan nå de här målen, men det får inte gå till på det sättet som straffar vanligt, hederligt folk med vanliga inkomster.

[9:16] **Camilla Kvartoft**

Om vi stannar kvar lite där då vid klimatmålet till, för trafiken just till 2030. Det, du räckte inte upp handen, det var inte viktigt att nå det. Vad säger Ebba Busch om det? Ska regeringen stå fast vid det målet?

[9:28] **Jimmie Åkesson** (SD)

Inte överordnat, sa jag, inte oviktigt.

[9:30] **Camilla Kvartoft**

Du räckte i alla fall inte upp handen.

[9:32] **Anders Holmberg**

Det kan renas om.

[9:33] **Camilla Kvartoft**

Vad är ditt besked, Ebba Busch? Ska regeringen nå detta mål?

[9:37] **Ebba Busch** (KD)

Ja men den här regeringen har inte lämnat några klimatmål eller högt uppsatta klimatambitioner. Och jag tycker Jimmie Åkesson har en hederlig argumentation här som han säkert nu kommer att försöka få det att låta som att vi säger olika saker. Men vi är ju överens om åtgärderna. Eh, och vi är överens om att vi måste hitta ett sätt att nå högt uppställda klimatmål utan att ta ihjäl och plåga vår egen befolkning. Därför svenska folket är ju med på att göra den gröna omställningen, men inte på ett sätt där, som till exempel, om vi inte hade nu ändrat om politiken, där då dieseln skulle ökat med ytterligare nio kronor till 2030. Därför det som händer då det är att vi slår ut det gröna förhållandevis klimatvänliga jordbruket. Det hamnar utomlands. Vi har många företag och stora delar utav näringslivet som då inte kan jobba runt här. Och det är precis som Jimmie Åke-- eller Ulf Kristersson säger här att lösningen framåt, det är elektrifiering och det är det vi nu banar väg för. Mycket el, massa el, billigare el framåt. Vi kommer säkert till det. Så att fler bilar också kommer köra på det till 2030.

[10:39] **Anders Holmberg**

Ja, men jag vill ändå hålla mig fast här för Jimmie Åkesson, regeringens strategi för hur man ska nå klimatmålen. Den ska presenteras i en klimathandlingsplan nästa år. Eh, och det har dykt upp, den frågan har dykt upp de senaste dagarna. Vill Sverigedemokraterna, tycker Sverigedemokraterna att ni ska vara med och utforma den klimathandlingsplanen?

[10:59] **Jimmie Åkesson** (SD)

Ja, det tycker vi ju att vi ska. Eh, men det kanske inte de tycker och då får vi ju förhandla om huruvida vi ska vara med på det eller inte. Återigen, det viktiga är ju vad man gör. Det viktiga är inte var man sätter målen, det viktiga är inte vem som utformar en handlingsplan.

[11:12] **Anders Holmberg**

Men rimligen också om man är med och bestämmer eller inte. Och det har jag bara tänkt höra med ett ögonblick. Jag tänkte bara höra med Johan Pehrson här för att klimat, ett ögonblick. Klimatministern och liberalen Romina Pourmokhtari, hon har sagt att Sverigedemokraterna inte ska få vara med och ta fram den här handlingsplanen.

[11:30] **Johan Pehrson** (L)

Vi kommer ju inleda det här arbetet med att ha fortsätta de höga målen, eh, fortsätta med att jobba med teknik som är framåtlutad. Eh, vi har ju den klimatbudget som är den näst högsta i svensk tid någonsin.

[11:45] **Camilla Kvartoft**

Men Johan Pehrson, du kan få utveckla det sedan. Men frågan, Johan Pehrson, ursäkta. Du kan få utveckla det sen. Men frågan här nu var ju, eh, om Sverigedemokraterna ska få vara med och ta fram den här handlingsplanen för hur ni ska nå klimatmålen.

[11:59] **Johan Pehrson** (L)

Vi har ju ett resonemang om det. Det var väl helt uppenbart. Det viktiga är att vi når målen. Och sen

[12:14] **Camilla Kvartoft**

Men däremot har vi tagit bort- Jag tycker det är lite svårt att förstå vad du säger. Alltså din klimatministern, Romina Pourmokhtari, har ju sagt att SD inte ska få vara med.

[12:22] **Johan Pehrson** (L)

Vad är ditt besked?Alltså alla som ställer upp på att vi ska ha höga ambitioner är klart ska vara med i det arbetet.

[12:30] **Jimmie Åkesson** (SD)

Sen är det ganska orimligt någonstans. För att jag, jag förstår vad Johan Pehrson säger och jag köper det. Vi har ett resonemang om det här. Men det är klart att när saker och ting påverkar budget, när saker och ting kommer in i energipolitiken där vi har ett samarbete, det är självklart att vi ska vara med och förhandla det med regeringen och där har vi ingen annan uppfattning. Det intressanta är vad kommer den här handlingsplanen att innehålla? Det vet inte jag. Därför kan jag inte svara på det.

[12:52] **Johan Pehrson** (L)

Och i grunden är det för att vi, vi våra partier har ibland lite olika utgångspunkter. Vi tar ju fullt allvar IPCC:s rapport. Den rapport som säger att för att klara alla målen så måste vi bygga mer kärnkraft.

[13:03] **Anders Holmberg**

Vi vänder oss bara, vi försöker döma ut det här. Vad säger Ulf Kristersson? Nej, vi vänder mig till Ulf Kristersson här. Ska Sverigedemokraterna vara med och förhandla den här handlingsplanen?

[13:14] **Ulf Kristersson** (M)

I grund och botten är det mycket enkelt. Vi har kommit överens under ramen för Tidöavtalet. Allt som är med i det avtalet, det kommer vi att förhandla om. Saker och ting som ligger utanför det avtalet kan vi förhandla om, om man vill gå samma väg eller inte förhandla om man vill gå- Och ingår det här? Ja, det beror på exakt vad man ska göra. Vi är ganska detaljerade i energipolitiken. Så allt som har med ny energipolitik att göra, det kommer vi självklart förhandla. Där tycker vi dessutom väldigt snarligt. Det kan finnas andra saker också som ligger utanför detta och det har vi ordnade former för att diskutera. Kan man lägga en hel budget? Kan man klara av detta också. Det viktiga är att rätt åtgärder görs som ökar chansen att klara av klimatmålen.

[13:56] **Camilla Kvartoft**

Per Bolund, hur ser Miljöpartiet på möjligheten att nå klimatmålet till 2030?

[14:02] **Per Bolund** (MP)

Ja, självklart ska vi göra det och det hade vi gjort också. Om den här regeringen inte hade gjort någonting utan bara haft kvar de besluten som hade fattats, så hade vi enligt regeringens egen

[14:52] **Anders Holmberg**

Ebba Busch.

[14:54] **Ebba Busch** (KD)

Det var ju det här med att säga sånt som är sant igen som är så viktigt i alla fall för mig. Vi lägger alltså inte ner några departement. Tvärtom så sätts ju nu klimat före näring. Så om någonting så skulle man ju då säga att näringsdepartementet läggs ner. Så tvärtom, vi gör ju som, som era gröna kollegor i Tyskland som jag haft väldigt gott samarbete med nu, inte minst i energikrisfrågorna, lägger ihop miljö, klimat, näring, industri. Därför att Magdalena Andersson har ju helt rätt här när hon talar om drivkraften och potentialen i den gröna omställningen. Där vi ser nu en återindustrialisering i Sverige som dessutom har möjlighet att på riktigt vara världsledande. Och ska vi bana väg för den, ja då är det mer el, det är utsläppsfri el som behövs. Men dessutom så gör vi i den här första budgeten som Johan Pehrson var inne på den näst mest klimatambitiösa budgeten hittills. Tydliga prioriteringar av klimatklivet, industriklivet, laddinfrastruktur för att bygga ut laddinfrastrukturen så fler kan köra på el. Vi återväter våtmarker och fortsätter att prioritera det och satsningen på bio CCS som s-- många andra partier har talat för.

[16:05] **Camilla Kvartoft**

Jag får bara föra in lite mer information här. Alltså det som gör att klimatpolitiska rådet då säger att man inte når klimatmålet 2030 med den politik som ni har presenterat hittills. Det är ju just det här med att ni sänker skatten då på fossila bränslen och också vill sänka inblandningen av biobränsle till EU, EU:s miniminivå till 2024 för att få ner då priset på bensin och diesel. Och Annie Lööf, det är ju många som är beroende av bilen i Sverige i dag. Måste man inte då faktiskt sänka bränslepriserna i dessa dyrtider och hjälpa folk?

[16:39] **Annie Lööf** (C)

Jo, det måste man. Och det är därför Centerpartiet har tagit deras skattesänkning på bensin och diesel som då går, det är fyrtyo eller fjorton öre till alla människor. Har vi tagit den satsningen och gjort om den så att det blir tre kronors sänkning vid pump för människor som bor utanför de större städerna. Vi har också tagit det reseavdrag som de har infört som också gäller för kortpendlare i storstäder till att istället rikta det mot de som inte har möjligheten till kollektivtrafik, till exempel de som bor på landsbygd. Så det går att göra detta med fokus på de som behöver det här allra mest,

[17:13] Anders Holmberg

Kan vi inte bara höra då vad till exempel Jimmie Åkesson säger om det förslaget? Att istället för att smeta ut det på alla så att säga satsa de här pengarna riktat till människor på landsbygden.

[17:22] Jimmie Åkesson (SD)

Ja men i teorin kan det ju låta väldigt behjärtansvärt att göra den typen av riktade satsningar. Problemet är att det är omöjligt att göra så i verkligheten. Därför att det blir sådana enorma problem med var man ska dra gränserna och det där öppnar för olika typer av fusk och annat. Så att sånt där kan man göra i opposition, men man kan inte göra det i verkligheten. Utan vår ambition är ju att sänka bränslepriserna rejält. Nu har vi kommit en bit på vägen. Vi har fått med oss de här partierna på att satsa över sju miljarder på att sänka skatten på bränsle. Vi ska sänka reduktionsplikten till den miniminivå som är möjlig. Men vi tänker ju fortsätta prioritera detta därför att Per Bolund har alldeles rätt. Det här är en stor och viktig politisk konflikt i dag. Ska vi satsa på klimatmål på ett papper som miljöpartister tycker är jätteviktiga? Eller ska vi se till att människor kan få ihop sin vardag oavsett var i landet man bor? Det är det som är den stora viktiga politiska konflikten i dag.

[18:15] Annie Lööf (C)

Sverigedemokraternas luftslott har ju liksom briserat nu. När man ser budgeten så lägger de många miljarder och det slutar i fjorton eller fjortonfyrtio öre vid pump istället för att fokusera på de som är helt beroende av bilen på landsbygden. Det som är problemet här för att denna regering nu inte når klimatmålen, det är ju för att de går in och tar bort det gröna bränslet i bensin och diesel. Och då slår man undan benen återigen på landsbygden, på den gröna omställningen, på långsiktiga villkor för industrin. Och den oväntade vinnaren på den här regeringens klimatpolitik, det är Putin. Både klimatet och säkerhetspolitiken svajar med den politiken. Och den förlorande sidan här, det är de gröna näringarna, det är jordbruket och skogsbruket som skulle vara de här gröna shejkarna på landsbygden och producera bioenergi. Då hade vi nått klimatmålen, det hade skapat mer jobb och det hade pressat ner utsläppen.

[19:09] Anders Holmberg

Får jag fråga Nooshi Dadgostar, var, var står ni när det gäller bränslepriserna nu för tiden höll jag på att säga? För i våras så gick ni ihop med de borgerliga om att vilja sänka skatten på fossila bränslen. Nu har ni ändrat er vad jag förstår. Vad, vad tycker ni?

[19:22] Nooshi Dadgostar (V)

Till att börja med måste jag bara tala lite om det som hände här. Alltså den här regeringen kan inte ens komma överens om vilka som ska vara med och ta fram en klimathandlingsplan. Alltså det är väldigt oredigt. Det finns inte ett enda vallöfte som de här fyra partierna håller till svenska folket. Så det är därför det blir väldigt lustigt när Ebba Busch säger att hon håller det hon lovar och talar sanning. Alltså alla svenskar har ju nu sett. Det här, det här är ett stort haveri, det som händer framför våra ögon. Och det är på det sättet tycker jag, det håller jag med om några av er. Och med

[21:00] Camilla Kvartoft

Ja vi tar frågan om elen nu. För då, för att klara klimatmålet då ännu längre fram till 2045 så behövs det ju mycket mer el. Och regeringen vill satsa på nya kärnkraftsreaktorer i Sverige. Men det kan behövas långsiktig energiöverenskommelse över blockgränserna för att näringslivet ska våga satsa på ny kärnkraft. Eller vad säger du Ulf Kristersson? Kommer du bjuda in det andra laget här till sådana överläggningar?

[21:29] Ulf Kristersson (M)

Jag skulle säga att med kärnkraften är det ungefär som NATO. När Socialdemokraterna bytte ståndpunkt från ett tydligt nej till NATO till ett tydligt ja till NATO, då var vi överens, då kunde vi samarbeta. Vi stod på en gemensam presskonferens och sa till och med att det är en så långsiktig fråga att vem av oss som än vinner valet så kommer vi fortsätta samarbetet för det ligger i Sveriges intresse att ha långsiktighet i en så extremt avgörande fråga. Med kärnkraft är det exakt samma sak. Om Socialdemokraterna här i dag vill säga att vi har ändrat oss. Vi vill inte lägga ner kärnkraft längre. Vi vill behålla den vi har. Vi vill bygga ny kärnkraft. Då sätter jag mig i morgondag och sluter överenskommelse. Men vi kan inte ha fler överenskommelser vars enda idé är att dölja oenighet i kärnkraftsfrågan.

[22:18] Nooshi Dadgostar (V)

Då är det mer- Vad är det kärnkraft jag pratar om nu?

[22:21] Anders Holmberg

Nu var frågan tror jag väl till Magdalena Andersson. Vad säger du om det? Vad säger du om det Ulf Kristersson säger?

[22:28] Magdalena Andersson (S)

Nej men Ulf Kristersson, alltså Moderaterna och Socialdemokraterna, Miljöpartiet, Centerpartiet, också Kristdemokraterna. Vi gjorde ju en överenskommelse äh där det är fullt möjligt att bygga ny kärnkraft i Sverige. Vi Socialdemokrater är tydliga. Vi ser att kärnkraften är en viktig del av den svenska energiförsörjningen. Vi stänger inga dörrar när det gäller kärnkraft. Och vi samtalar gärna med regeringen om alla kraftslag och tycker att man ska bjuda in alla oss partierna till det. Jag fick inte säga något, jag fick inte säga något om bränslepriserna. Jag tycker det är en väldigt viktig

[\[23:47\]](#) **Camilla Kvartoft**

Tillbaka då till frågan om energiöverenskommelse. Var du nöjd med Magdalena Anderssons svar här?

[\[23:52\]](#) **Ulf Kristersson** (M)

Alltså jag förstår ju att den här regeringen som satt tidigare är generad över vad de gjorde. För 2014 stoppade de planerna på två nya reaktorer. 2015, 2017, 2019, 2021. 2020 såg de till att det lades ner kärnkraft i Sverige. Då drog vi flera partier slutsats att det går inte att samarbeta med en regering vars enda bärande idé är att avveckla kärnkraft. Och så har det varit. Så har det varit sedan 1980. Socialdemokraterna har aldrig kunnat bestämma sig för kärnkraften. När Magdalena Andersson valdes i partiordförande så var ett av hennes besked ingen ny kärnkraft. Jag säger igen- Men om vi försöker titta framåt. Du har ändå fått en stund att beskriva historien.

[\[24:35\]](#) **Anders Holmberg**

Om vi försöker titta framåt.

[\[24:36\]](#) **Ulf Kristersson** (M)

Jag säger det. Den dag Socialdemokraterna ändrar sig entydigt som med NATO-frågan, då samarbetar jag gärna med alla de partier. Vår regering samarbetar gärna med de partier som vill behålla kärnkraft och bygga ny kärnkraft. Då klarar vi elektrifieringen.

[\[24:51\]](#) **Camilla Kvartoft**

Annie Lööf.

[\[24:53\]](#) **Annie Lööf** (C)

När man lyssnar på den här debatten om energipolitiken och kärnkraften så slår det mig om hur Ulf Kristersson gång på gång i varje debatt arbetar med historierelativism. Jag har ju varit partiledare i över elva år. Jag har ju suttit tillsammans med moderater, kristdemokrater och förhandlat energipolitik. Vi står ju bakom alla de energiöverenskommelser som ligger till grund för den politik som Sverige har i dag. Så försök inte att förändra de ståndpunkterna. Det vi behöver göra nu, det är att samla oss brett över blockgränser för att skapa stabilitet och långsiktighet som industrin kräver, som klimatet kräver. Där kärnkraften, vindkraften, vattenkraften, biokraften är en del och ges viktiga och långsiktiga förutsättningar. Men då måste ju Ulf Kristersson bjuda in till

[25:47] Camilla Kvartoft

Johan Persson, är det inte det näringslivet behöver? Behöver ha de här långsiktiga spelreglerna och behöver ha en överenskommelse då mellan blockgränserna?

[25:55] Johan Pehrson (L)

Jo, men man måste sätta då en tydlig gräns. Det här, hit ska vi. Det ska handla om att fördubbla elproduktionen. Det ska vara en stor andel reglerbar energi som också är fossilfri. Sen kan vi ha både sol och vind och vatten i den mån man kan maximera det också. Men vi måste ha kärnkraft. Men om Annie Lööf vill komma in, men hur ska vi göra då? Ska Nooshi Dadgostar, ska hon gå ut ur rummet då när du kommer in? Och ska Jimmie Åkesson, vart ska han gå och sätta sig? Ska han gå in i en garderob då? För du kan ju inte prata med alla partier i Sveriges riksdag. Du kan ju bara prata med dig själv och de som du anser har godkända tillit. Kort svar på det, Annie Lööf.

[26:31] Annie Lööf (C)

Jag har faktiskt inga problem att prata med alla partier. Vi sitter ju som bekant i både energisamtal de senaste åren, försvarsberedning med alla partier. Det är så vi gör i svensk politik.

[26:40] Anders Holmberg

Så det går att prata med alla partier. Då vill jag ändå höra med Per Bolund. Behövs det en nya, behövs det nya energiöverläggningar? Behövs det en ny energiöverenskommelse?

[26:47] Per Bolund (MP)

Det är ju ganska barockt att höra att det behövs långsiktighet när man precis gick ifrån den breda överenskommelse som vi hade. Som var just den långsiktigheten och där Moderaterna gick ut dagen efter att vi hade slutit den och sa att nu har vi räddat kärnkraften. Men det säger ju en del om Moderaterna. Men den finns ju inte kvar så att säga. Kärnkraft Tourettes snarare än att ha en energipolitik.

[27:07] Anders Holmberg

Den finns ju inte kvar. Behövs det en ny sådan överenskommelse?

[27:10] Per Bolund (MP)

Vi är beredda att sätta oss, det har jag redan sagt tydligt, men då måste vi också vara tydligt att man också behandlar energislagen lika. Vi ska inte hålla på med enorma subventioner till ett energislag som den här regeringen gör, utan faktiskt se till så att vi använder till exempel vindkraftens möjligheter. Det ligger ju nu förslag på regeringens bord som bara väntar på att klubbas på mycket, mycket mer produktion än vad kärnkraften gör. Men det är också viktigt tycker jag att konstatera att låtsas om att det här bara handlar om energipolitik, det är att luras. Det här handlar ju faktiskt om att genomföra det som behövs för att vi ska minska vårt fossilberoende, inte vara beroende av import från Putin, utan producera bränslen i svenska fabriker med svenska arbetsjobb, med jobb och svenska löner från svenska råvaror. Då har vi möjlighet att faktiskt

[28:04] **Johan Pehrson** (L)

Får vi samarbeta med Norge, med deras gas? Alltså kan vi använda det som- Jimmie Åkesson räckte upp handen Johan Persson.

[28:09] **Jimmie Åkesson** (SD)

Jimmie Åkesson räckte upp handen, varsågod. Kan vi inte bara säga som det är? Alltså Miljöpartiet behövs inte i någon framtida bred överenskommelse om energin. Tvärtom, vi ska hålla dem så långt borta från det som möjligt. För de har redan gjort oerhört stor skada. Så ansvaret ligger faktiskt på Socialdemokraterna. Vi har nu två stora partier i Sveriges riksdag, inklusive då dessutom ytterligare två partier i regeringen som säger helt klart: Vi är beredda att bygga ny kärnkraft i Sverige. Det är Magdalena Andersson som har bollen här. Ska vi få den här stabiliteten som näringslivet vill ha, då är det besked, ett tydligt besked från Magdalena Andersson som krävs. De här spelar i det sammanhanget betydligt mindre roll. Då vänder vi oss till Magdalena Andersson igen då. Magdalena Andersson säger då: Vi stänger inga dörrar, säger hon. Nej, ni har redan stängt de dörrar som går att stänga. Det intressanta nu är ju, är Magdalena Andersson intresserad av att öppna dörrar så att vi kan ge näringslivet långsiktiga spelregler- Vi låter henne svara. Och bygga kärnkraft. Det är ett väldigt enkelt ja eller nej egentligen.

[29:07] **Magdalena Andersson** (S)

Ja men den svenska dörren för kärnkraft är vidöppen sedan den energiöverenskommelse som alliansregeringen slöt och som sedan också bekräftades av den energiöverenskommelse som kom efter det. Och jag säger ju att jag är beredd att diskutera alla energislag. Men det bygger ju också på att alla energislag verkligen kan diskuteras och att inte Sverigedemokraternas kulturkrig mot vindkraft, liksom lägger en våt filt över det energislag som snabbt skulle kunna ge Sverige mer billig el. Och den försämring för den havsbaserad vindkraften som var en av de första besluten som den nya energiministern genomförde.

[29:44] **Camilla Kvartoft**

En sista fråga kring det. Vi har pratat mycket om kärnkraften nu. Just den havsbaserade vindkraften, eh, som där ni då inte tycker att staten ska betala för att bygga ut de här elkablarna till, eh, vindkraften till havs då. Hur ska ni då få i gång en snabb utbyggnad av havsbaserad vindkraft? Eller vill ni inte det?

[30:05] **Ebba Busch** (KD)

Jag är ansvarig i det här styret för att ta Sverige ur den allvarliga energikris som vi befinner oss i. Nu finns det en del som efter åtta år utav nedmontering utav svenskt elsystem har mage att-Att klaga på att vi efter åtta veckor inte kommit längre med återuppbyggnaden. Det vi gör nu, det är att säga att alla goda krafter behövs. Och jag kommer att ta fasta på det partiordföranden för Socialdemokraterna säger här. Det är att man är för all billig ny el. Och vi har redan fattat en rad

[31:20] Anders Holmberg

Och vi behöver byta ämne. Nu ska det nämligen handla om hushållens ekonomi. Och då välkomnar vi fram Sverigedemokraternas Jimmy Åkesson och Vänsterpartiets Nooshi Dadgostar.

[31:35] Camilla Kvartoft

Och vädermetaforerna är många då svensk ekonomi beskrivs. Vi går mot en bister vinter där de mörka molnen stockar sig på himlen. Inflationen har stigit till skyhöga nio komma tre procent. Hushållens kostnader för livsmedel har ökat med tjugo procent och elpriserna med hundra procent det senaste året enligt Konsumentverket. Och det blir också dyrare att bo när Riksbanken försöker få ner inflationen genom att höja räntan. Den statliga bolånebanken SBAB:s rörliga, rörliga ränta i dag är tre gånger så hög som för ett år sedan och förväntas stiga ytterligare. Och även hyrorna på hyresrätter förväntas stiga.

[32:24] Anders Holmberg

Just det, tuffa tider väntar enligt många de flesta bedömare. Nooshi Dadgostar, vad behöver göras politiskt för att stötta hushållen i den här svåra stunden?

[32:34] Nooshi Dadgostar (V)

Man skulle behöva höja pensionerna. Det har vi gjort i vårt alternativa budgetförslag. Man skulle behöva ta bort karensavdraget och höja sjukförsäkringen. Man skulle behöva halvera kollektivtrafikpriserna till exempel, ändra reseavdraget så att det förbättras. Men den här regeringen, framför allt Jimmy Åkesson, han lovade ju allt åt alla innan valet. Och nu ser vi vad som levererades. Det är fjorton öre på bränslet. Det skulle sjunka med tio kronor litern. Han skulle ha ett högkostnadsskydd på el. Vi skulle ha ett maxtak för elen. Vad hände med det? Nu är det ett otillräckligt elprisstöd som kommer efter vintern. Hur ska pensionärerna klara sig? Och sen skulle han höja pensionerna. Jag vill att Jimmy Åkesson nej men jag vill att han svarar till den pensionär- Men vi vill också ha lite kortare och rappare svar Jimmy Åkesson. Som sitter och tittar på den här debatten. Inte en enda krona till höjd pension med väldigt höga elräkningar. Hur ska man klara sig?

[33:27] Jimmie Åkesson (SD)

Jag vet inte vilken verklighet som Nooshi Dadgostar lever i, men, men vi har ju alltså väldigt, väldigt hög inflation just nu. Det ekonomiska läget är väldigt, väldigt osäkert. Och att då elda på ekonomin på det sätt som Vänsterpartiet vill göra, skuldsätta oss för lång tid framöver, ytterligare stärka inflationen, göra det ännu dyrare för alla dessa människor som du nu räknar upp att leva

[34:22] **Nooshi Dadgostar** (V)

Fjorton öre blev det, eller hur?

[34:23] **Jimmie Åkesson** (SD)

Fjorton öre blev ensänkningen, eller hur? Ja vi är inte klara ännu.

[34:25] **Nooshi Dadgostar** (V)

För reduktionsplikten vet vi. Reduktionsplikten vill ju vi sänka. Det struntar i ni. Ni har ju lagt det på is.

[34:31] **Jimmie Åkesson** (SD)

Men nu ljuger du ju. Det gör ni ju inte.

[34:32] **Nooshi Dadgostar** (V)

Ja men det skulle ju vi sänka. Det skulle vi ha drivit direkt.

[34:35] **Jimmie Åkesson** (SD)

Men du gör ju inte det i den budget du lade fram.

[34:37] **Nooshi Dadgostar** (V)

Jo, men det är klart att vi, vi tycker att man ska sänka. Det gör ni inte. Jo, men det gör vi.

[34:39] **Jimmie Åkesson** (SD)

Nej, det gör ni inte.

[34:40] **Anders Holmberg**

Vet du vad? Vi tar en i taget.

[34:41] **Nooshi Dadgostar** (V)

Hon ljuger. Du vet att det är det som vi vill och det blev bara fjorton öre. Du vill ju sänka- Fjorton öre mer än ni i alla fall.

[34:47] **Anders Holmberg**

Jimmy Åkesson, vi tar en i taget. Det blir så mycket enklare då. Ja.

[34:51] **Nooshi Dadgostar** (V)

Ni vill ju sänka skatten väldigt mycket. Det är ju det som ni har prioriterat för höginkomsttagare. Det kommer att elda på inflationen oerhört mycket. Mer pengar i plånboken för de som är absolut

[35:22] **Jimmie Åkesson** (SD)

Som jag precis sa så satsar ju vi tretton miljarder i välfärden. Just av den anledningen att nu går vi in i tuffa tider. Kommunernas kostnader ökar med inflationen som ni vill elda på ännu mer. Därför är det viktigt att man nu i det här läget är återhållsam. Sen är det klart att när vi vet var ekonomin tar vägen någonstans, när vi vet om det går åt det ena hållet eller om det går åt det andra hållet, då kan man på ett annat sätt anpassa politiken.

[35:48] **Nooshi Dadgostar** (V)

Jimmy Åkesson svarar inte på frågan.

[35:49] **Jimmie Åkesson** (SD)

Ni gör neddragningar.

[35:50] **Nooshi Dadgostar** (V)

Ni gör, ni gör neddragningar. Vem ska gå?

[35:52] **Jimmie Åkesson** (SD)

Nooshi Dadgostar, vi tar en i taget. Vi satsar tretton miljarder i välfärden. Det är inte neddragningar, det är en satsning på tretton miljarder.

[35:58] **Anders Holmberg**

Och vad är svaret på det?

[35:59] **Nooshi Dadgostar** (V)

Jag har ju precis sagt att tjugo miljarder behövs för att upprätthålla nivån. Det är det som SKR säger ja. Det ni föreslår motsvarar ungefär femton tusen neddragningar, eh, anställda i neddragningar. Men Det är så många människor nu som inte har råd att betala sin elräkning och ni levererar inget elprisstöd. Det är så många människor som kommer att bli av med jobbet nu på grund av era neddragningar. Ni prioriterar ju att elda på inflationen istället med skattesänkningar för höginkomsttagare. Det är så många människor som inte kommer kunna betala sina boendekostnader och ni levererar ingenting på era vallöften utan ni drar ner i välfärden. Ni prioriterar skattesänkningar för välbärgade personer.

[36:43] **Jimmie Åkesson** (SD)

Jag såg en- Och då låter vi Jimmie Åkesson svara på det. Det finns ingen poäng att debattera med någon som inte kan hålla sig till sanningen ens ett enda ord.

[36:50] **Anders Holmberg**

Vad är det som inte är sant?

[36:51] **Jimmie Åkesson** (SD)

Att vi drar ner i välfärden, det gör vi inte. Vi satsar tretton miljarder på välfärden. Men vi pratade precis om att tjugo miljarder är ert uppskattade val.

[36:57] **Anders Holmberg**

Ett ögonblick.

[36:57] **Jimmie Åkesson** (SD)

Kan jag få prata nu? Vi satsar tretton miljarder i välfärden. Vi gör det billigare att köra bil. Framför allt gör vi det billigare att köra bil till jobbet. Vi kompenserar för väldigt höga elpriser. Eh, det är alldeles uppenbart. Det har debatterats. Jag vet inte hur du kan ha missat det, för det har ju debatterats väldigt mycket nu under de senaste veckorna, inte minst. Så att det, det, det görs väldigt, väldigt mycket. Det ni däremot gör, det är att ni lånar upp hundratals miljarder kronor för att elda på inflationen ännu mer så att människor blir ännu fattigare. Och det är väldigt, väldigt ansvarslöst.

[37:30] **Nooshi Dadgostar** (V)

Det stämmer ju inte. Vi levererar en budget i balans.

[37:32] **Anders Holmberg**

Så det förstår jag inte vad du pratar om. Då skulle jag vilja att du svarar på det, för det har Jimmie Åkesson sagt flera gånger att ni lånar upp på sikt väldigt mycket pengar.

[37:38] **Nooshi Dadgostar** (V)

Vi lånar ju inte, utan vi har en budget i balans. Det är så vi har. Däremot priorit-- Den stora skillnaden mellan mig och Jimmie Åkesson är att vi sänker skatten för personer som är funktionsnedsatta, sjuka och arbetslösa. Där tycker Jimmie Åkesson att han ska få en större skattesänkning än vad de får. Att han ska betala mindre i skatt, det tycker vi är dåligt. Den stora skillnaden, det är att du satsar väldigt mycket pengar på att sänka skatten för de som tjänar över femtiotusen. Det är över en tusenlapp i månaden. Det är stora summor pengar. Vi tycker att vi ska stötta hushållen istället.

[38:14] **Anders Holmberg**

Får jag bara, ett ögonblick, får jag bara fråga då. Vad säger du om den, den beskrivningen att ni sänker skatten för människor som redan har höga inkomster?

[38:21] **Jimmie Åkesson** (SD)

I praktiken blir det ju så därför att det kompenseras för inflationen och så har vi haft det under väldigt lång tid. Och vi ser ingen som helst anledning att ändra på det nu. Därför att i praktiken så höjer du då istället skatten för människor. Precis som vi debatterade här tidigare. Så att det där, det där apropå dina hundratals miljarder. Så om man tittar i ett budgetdokument så är det helt

[38:51] Anders Holmberg

Och det kommer elda på inflationen. Vi får rekommendera alla att gå hem och läsa budgetförslag. Lite ostyrt och lite olydigt, men stort tack ändå. Nu släpper vi in övriga i debatten.

[39:00] Camilla Kvartoft

Ja, och då ska det alltså handla om hushållens ekonomi och vi börjar med de skyhöga elpriserna. Regeringen har ju presenterat ett elstöd som skulle kunna uppgå till sextontusen kronor för en normalvilla i Skåne. Stödet, det går bara till elområde tre och fyra i södra Sverige, inte till norra Sverige. Och det bygger på förra årets elförbrukning. Och målsättningen är att de här pengarna ska betalas ut i februari.

[39:28] Anders Holmberg

Ulf Kristersson, det här elstödet har ju fått en hel del kritik från olika håll. Bland annat att det inte kommer i den tid som ni hade sagt, att det inte blir något stöd, inget skydd för de kommande elpriserna och att det inte heller går till hela landet. Och så har det få, dessutom fått kritik från era egna, från dina egna partikamrater i Skåne som är missnöjda med, som de säger, att ni inte levererar på det ni lovade. Varför blev det såhär?

[39:56] Ulf Kristersson (M)

Vi talar om ett elstöd på femtiofem miljarder kronor som går till trean och fyran, alltså mellersta Sverige och södra Sverige. Det är mycket pengar. När vi pratar i valrörelsen så diskuterar vi i storleksordningen femtio, femton miljarder kronor, lite beroende på hur prisutvecklingen skulle vara. Det här är mycket pengar. Vi valde den modell som det fanns ett uppdrag att utreda så det skulle gå fort att genomföra det. Det var den modell som var bäst att använda om man ville komma ut med pengarna rimligt snabbt. Vi levererade beskedet innan den tidpunkt vi hade sagt från början och utbetalningarna börjar i februari. Jag tycker vi har gjort precis det. Men får jag säga ändå, jag har all respekt för dem som fortsätter ha väldigt höga elräkningar och tycker att det här är en ohållbar situation. Vi sa också i valrörelsen, det här är ingen långsiktig lösning. Den långa sikten kallas ny energipolitik och har vi just diskuterat. Den korta sikten, det var att stötta hushåll utan att elda på inflationen. Och då tog vi de pengar som folk redan hade betalat in och ge tillbaka dem till elkonsumenterna.

[41:00] Camilla Kvartoft

Magdalena Andersson, det var ju Socialdemokraterna som gav Svenska kraftnät i uppdrag att ta fram en modell för återbetalning av, av avgifter som de då fått in ifrån elkunderna. Och regeringen har ju gått på det här förslaget. Eh, eh, vill ni ha något annat elstöd än det som faktiskt Svenska kraftnät föreslog?

[41:20] **Magdalena Andersson** (S)

Alltså problemet är ju att vad de lovade före valet. Man lovade ju väldigt tydligt fyra partier att elstödet skulle vara på plats senast första november. Man lovade ju också att det skulle vara en högkostnadsskyddsmodell. Och då är ju problemet att svenska hushåll och företag har ju planerat sin ekonomi utifrån det. Och sen fick ju de fyra partierna majoritet i valet. Men de levererar inte på det som de har lovat. Det är klart att människor är besvikna och arga. Och då är frågan, frågan som regeringen måste svara på nu, det är ju när ska de här pengarna nu betalas ut till hushållen och till företagen? När ska ni ändra er så att hela Sverige kan få ta del av det här elstödet? För även om ingen minister bor norr om Dalälven, så finns det ett Sverige norr om Dalälven. De har också höga elpriser. Och när ska ni nu när stödet dröjer införa en elräkningsakut så att svenska hushåll klarar sig över den här vintern? För det är tuffa tider nu och det är det i hela Europa. Och det här beror ju på Putins energikrig mot Europa som skapar höga elpriser i hela kontinenten. Vad svarar Johan Pehrson på detta?

[42:34] **Johan Pehrson** (L)

Pengarna ska ut så fort som möjligt. De ska ut till företag så fort som möjligt, så fort vi får klart med EU:s statsstödsregler. Man låter inte bara kunna gå förbi dem, så det måste vi få på plats. Eh, så fort som möjligt. Men det tar tid. Det är inte så enkelt. Och vi har gett besked om att elprisstödet kommer. Det är femtiofem miljarder. Det-- Några säger att det är för lite, några säger att det är för mycket. Riksbanken, de säger att det är välbalanserat. Eh, vi måste stötta hushållen i denna mycket, mycket svåra tid. Människors reallöneökningar på, som har varit positiva i trettio år, de har ju gått tillbaka åtta år i tiden bara på ett år. Den, den energikris vi har ärvt är inte bara Magdalena Anderssons fel, inte bara Magdalena Anderssons fel, utan det beror självklart också, eh, på Putin. Men att vi har brist på el i Sverige under de tuffaste tiderna som driver upp priserna, det är de här fyra partierna ansvariga. De har systematiskt lagt ner kärnkraften.

[43:29] **Camilla Kvartoft**

Men Per Bolund, Miljöpartiet var ju kritiskt till, eh, regeringspartiernas löften då i valrörelsen om ett högkostnadsskydd. Är ni då nöjda med att det inte blir ett sådant utan mer ett elstöd då som bygger på, på tidigare förbrukning?

[43:42] **Per Bolund** (MP)

Nej, vi är verkligen inte nöjda och det tror jag inte det är särskilt många i svenska folket som är heller. Möjligtvis de miljonärer eller miljardärer som får väldigt mycket pengar av den här regeringen för att de har stora hus med höga elkostnader och eluppvärmda pooler som drar väldigt mycket el. Och det är ju det som är bland annat det orimliga. De får enormt mycket pengar medans fattiga pensionärer i norra Sverige som inte vet hur de ska klara vintern får inte en krona. Men det är ju också orimligt att man bara lägger plåster på såren. Man gör inga satsningar framåt. Vi vill ju att en del av de här pengarna ska gå till att också hjälpa människor att ha en effektivare energianvändning. Att minska kostnaderna inte bara här och nu i vinter, utan också för många år framåt, många kalla vintrar.

[44:22] **Anders Holmberg**

Får jag fråga då? Jag skickar vidare den frågan till Ebba Busch. Massor av pengar till miljonärer och miljardärer med stora hus i södra Sverige, men ingenting till fattiga pensionärer i, i norra Sverige.

[44:33] **Ebba Busch** (KD)

Det finns många delar som jag vill bena i. För det första, det här är inte satt utifrån var i landet man bor, utan det här är satt utifrån hur hårt man har varit drabbad hittills. Det innebär att har man haft ett elpris över sjuttiofem öre, ja, då är man, då får man också elstöd nu. Det handlar alltså inte om en favorisering utan någon landsände, utan har man varit väldigt hårt drabbad nu och också betalat in mycket. Ja, då är det inte konstigt att man också får ett elstöd som syftar till att ta en genom den här svåra tiden.

[45:02] **Anders Holmberg**

Fast just nu är elpriserna bra höga även i norra Sverige.

[45:05] **Ebba Busch** (KD)

Och det har de varit nu under en vecka, två veckor. Det som den södra delen utav Sverige har haft under hela förra vintern. Och det är därför det också, det här är den andra viktiga delen att hålla koll på. Vi utesluter alltså inte ytterligare åtgärder för att hjälpa fler hushåll även i andra delar utav landet. Men en viktig åtgärd för om man vill stötta Sverige, eh, och bana väg för den investeringsvilja men också attraktiviteten som finns i de norra delarna utav Sverige, det är att den här regeringen nu sätter stopp för den förra regeringens så kallade omvända Robin Hood-politik som byggde på att man skulle ta den utsläppsfria förhållandevis billiga elen ifrån de norra delarna och transportera dem till de södra delarna. Nu säger vi att det måste vara slut på det här. Vi kan inte sno den billiga utsläppsfria elen ifrån norra Sverige. Nu måste södra Sverige bygga ut sin elproduktion och det stämmer inte att vi inte gör saker för att, eh, mana till effektivisering. Det är en tydlig prioritering för nästa år och de kommande tre åren på att stötta hushåll- Nu, nu .som vill gå ifrån direktverkande el och gas till exempel- Då lämnar vi över till Annie Lööf. Till en mer hållbar uppvärmning.

[46:12] **Annie Lööf** (C)

Så här, jag har ungefär en kvart kvar partiledardebatt under min partiledartid och jag skulle vilja skicka med någonting här. Vad, vad gör det med tilliten mellan väljare och politiker när man lyssnar på en sådan här debatt? För tre månader sedan, då stod den sidan och viftade med falukorvar. Man skulle hjälpa barnfamiljer. Det finns inte någonting till ensamstående föräldrar. Man stod vid en bensinpump och sa tio spänn lägre bensinpris. Det blev fjorton öre. Man stod med en dammsugare i famnen i skogen och sa: "Inte ska man behöva energieffektivisera", vilket alla vi andra sa. Vi behöver ha seriösa förslag som sänker priserna. Vi behöver ha stöd som gör akut och viktigt stöd till företag och hushåll. Vi behöver säkerställa att vi har genomförbara förslag. Det är bra att ni har omprövat det, men ni kan inte komma ifrån den tuffa retorik som ni hade när ni svingade falukorvar som ni sedan inte kan genomföra. Företagen går på knäna. Vi kommer att se en vinter där företag

[47:28] **Ebba Busch** (KD)

Jag är väldigt tacksam över att svenska folket gav mig det ansvaret och jag tror att de flesta också ser att om man bröt båda benen på svensk energiförsörjning de senaste åtta åren, då är det också ganska magstarkt att stå vid sidan av och klaga på att det tar lite tid att sätta gips på det och att läka det. Men det är precis det vi gör nu. Och vi gör en tydlig prioritering på ettusentrehundra kronor i bostadstillägg till framför allt ensamstående kvinnor. Garantipensionärer kommer sammanlagt med våran politik få ettusent åttahundra kronor mer i månaden. Studenter med CSN kommer att få motsvarande tusen kronor i månaden. Så det stämmer inte. Vi kommer leverera allt. Men presenteras det en bättre modell, då vill jag vara en ödmjuk politiker som är beredd att ta den modellen. Och vi levererade elstödet nio dagar efter att vi tillträdde i regeringsställning.

[48:21] **Anders Holmberg**

Då skickar vi den här frågan vidare.

[48:23] **Nooshi Dadgostar** (V)

Vad säger Nooshi Dadgostar om beskrivningen? Nej men jag, jag skäms över att lyssna på Ebba Busch. Allt det här hon, hon säger, det finns inget högkostnadsskydd för el. Ni ska lämna över- Det stämmer, det är en annan modell.

[48:36] **Ebba Busch** (KD)

Det stämmer.

[48:36] **Nooshi Dadgostar** (V)

Ja, det stämmer. Precis så är det. Människor kommer inte kunna betala sina elräkningar den här vintern. De ska fira julafton och de har en klump i magen många av dem.

[48:47] **Ebba Busch** (KD)

Hur ska de betala sina räkningar? Vad är ditt förslag? För vårt förslag är mycket större än, än den förra regeringens. Den förra regeringens förslag kom också i april. Många fick stödet i sommaren. De kan inte ens svara när jag frågar nu: har alla hushåll fått stöd?

[49:02] **Anders Holmberg**

Vi kan, vet du vad Ebba Busch, vi kan väl höra vad Nooshi Dadgostar säger. Du fick en fråga där. Vad är ert förslag?

[49:07] **Ebba Busch** (KD)

Det är hennes alternativ mer än att klaga. Det vill jag gärna veta.

[49:10] **Anders Holmberg**

Jag förstår att det var det frågan gick ut på.

[49:11] **Nooshi Dadgostar** (V)

Ni stod ju här och sa att pensionerna skulle höjas med den här regeringen. Det finns inte en krona på pension utan nu försöker Ebba Busch ta åt sig äran för olika indexeringar av system som redan finns som regeringen inte har med att göra. Men det som är viktigt är det här med elsystemet. Är det helt nedmonterat? Vi har ju historiska elöverskott i Sverige. Man ska veta det. Alltså, vi exporterar, nu säger jag samma sak därför att in, därför att ni inte svarar på detta. Vi har historiska överskott på el i Sverige, men det är så stor brist på el i övriga Europa att den efterfrågan gör att priserna skjuter i höjden i Sverige. Så även om vi bygger tio nya kärnkraftverk nu så går de bara på export. Det är ett systemfel. Vi måste göra någonting åt EU:s elmarknad. Den fungerar inte i krigstid. Vad ska ni göra åt det? Ska ni reglera så att vi får ner elpriserna i Sverige? Vi måste få tillbaka vår billiga el i Sverige.

[50:07] **Camilla Kvartoft**

Vi, ja, vi lämnar över den frågan till Johan Pehrson. Vill regeringen göra någonting åt det? Skapa någon typ av Sverigepriser som Vänsterpartiet är ute efter?

[50:14] **Johan Pehrson** (L)

Vi måste se till att vi håller ihop den, eh, det europeiska samarbetet också på energiområdet. Det är helt centralt att vi jobbar tillsammans. Fler länder måste ta ansvar att bygga ut sin produktion av reglerbar kraft. Det är helt uppenbart. Ta bara Tyskland, där har man ju stängt på, med några års mellanrum, två hela Danmarks produktioner. Och nu så finns det de som vill att man ska stänga den sista kärnkraftverken också. Vi tycker det är väldigt dåligt.

[50:35] **Nooshi Dadgostar** (V)

Nej, vi vill, vi vill införa Sverigepriser, Johan.

[50:38] **Johan Pehrson** (L)

Ja, du vill det.

[50:39] **Nooshi Dadgostar** (V)

Sänk priserna i Sverige. Priset våran el i Sverige.

[50:42] **Anders Holmberg**

Vi tar en i taget Nooshi Dadgostar.

[50:44] **Johan Pehrson** (L)

Vi ska se till att vi håller ihop den europeiska marknaden för el.

[50:48] **Nooshi Dadgostar** (V)

Det är viktigare än att sänka priset i Sverige.

[50:50] **Johan Pehrson** (L)

Vi måste se till att vi kan köpa el, till exempel när vi nu har en svår bristsituation. Vi kan göra vad vi kan för att dra i gång oljekraftverk och sånt nu för att rädda människor från att det skulle bli

[51:13] **Magdalena Andersson** (S)

Tack så mycket. Det är faktiskt pinsamt att lyssna på er under den här debatten. Bortförklaring efter bortförklaring efter bortförklaring. Det finns inte ett av era misslyckanden som ni inte skyller på den tidigare regeringen. Men det är ni som sitter i regeringen, det är Ulf, Jimmie Åkesson som i praktiken styr. Ta det ansvaret. Det är inte så enkelt, säger Ebba Busch. Nej, men det måste du rimliga va, veta när du gav ett vallöfte om att det här skulle vara på plats den första november. Det skulle vara framåtsyftande. Ditt förslag kostar väl dessutom trettio miljarder i månaden. Och Ebba Busch, när du var runt och viftade med falukorven i valrörelsen. Folk trodde väl inte då att den politik du skulle föra innebar att du själv skulle få en skattesänkning motsvarande tvåhundra femtio falukorvar. Du kommer bli väldigt mätt, Ebba. Men barnfamiljerna, de har det tufft. Men jag säger, det är inte för sent. Ni kan fortfarande ändra er. Stoppa skattesänkningen för höginkomsttagarna. Satsa istället på barnfamiljerna så att de kan äta falukorv.

[52:24] **Anders Holmberg**

Ebba Busch, tvåhundra femtio falukorvar.

[52:28] **Ebba Busch** (KD)

Om man tittar på vår budget så i den inkomstdecil ett, alltså de med de lägsta inkomsterna, får alltså tolv gånger större prioritet i vår budget.

[52:41] **Magdalena Andersson** (S)

När du räknar bort skattesänkningen för höginkomsttagarna, den är inte med i den tabellen.

[52:45] **Anders Holmberg**

Vi tar en i taget, Magdalena Andersson.

[52:48] **Ebba Busch** (KD)

Och det är en väldigt tydlig prioritering. Jag, istället för och jag förstår att det finns ett väldigt stort engagemang kring våra vallöften och den politik som ni alltså själva var emot. Nu är ni upprörda över att den inte införs tillräckligt snabbt. Men jag står fast vid vartenda vallöfte som jag tittade svenska folket djupt in i ögonen och sa: detta är det jag kommer att slåss för. Jag kommer att slåss för en återuppbyggnad av det elsystem som har nedmonterats och jag vet att de förstår att det går inte i en handvändning. Det är därför vi också nio dagar efter att vi tillträdde i regeringsställning såg till att vi hade ett elstöd på plats. Jag tror att väldigt många uppskattar att vi är ödmjuka politiker som tar en modell som är bättre om det kommer ett sådant förslag. Vi hör svenska folket, vi ser svenska folket. Vi kommer inte lämna dem i sticket. Vi sätter stopp för den elpolitik som skulle ha tagit den billiga utsläppsfria elen ifrån de norra delarna. Vi bygger ut svenskt elsystem och vi stöttar dem genom den här svåra tiden.

[53:47] **Annie Lööf** (C)

Fast ni gör ju inte det. Det är bara att lyssna på hushållen och företagen själva. Ta mitt hemlän, Jönköpings län, som har en industribyggd småföretag. De är vansinniga för att de inte vet hur det kommer se ut. Det är ett elintensiv industri. Ta halva Sverige eller mer än halva Sverige norr om Stockholm. Hela Norrland får inte en spänn trots att de nu har skyhöga elpriser för både hushåll och industrier. Och det här är ju ett problem. Ta resten av budgeten. Människor röstade ju på er för att man ville ha en borgerlig regering med borgerlig politik. Även på ekonomisk politik får man ju ett paradigmskifte där ni höjer skatten på företag, det vill säga ni höjer arbetsgivaravgifterna som ni lovar att inte göra och tar de miljarderna för att bibehålla en hög nivå i A-kassan. Hur blev det så? Ulf Kristersson, det känns som en fråga riktad till dig. Hur kan man som borgerlig statsminister höja skatten på jobb och företag? Det innebär tretusen spänn per månad för att ha en ung anställd under våren när övriga kostnader skenar för att vi behåller en hög nivå i a-kassan. Låt Lars Köhler svara den då. Vad är det för borgerligt med det?

[54:56] **Ulf Kristersson** (M)

Jag tycker att den här bitterheten som den förlorande sidan visar gång på gång här är lite märkligt.

[55:01] **Annie Lööf** (C)

Men svara nu på frågan.

[55:03] **Ulf Kristersson** (M)

Jo, men det är lite märkligt. Nu har jag alltså tagit den modell för elpriskompensation som den förra regeringen ville ha, som de gav ett utredningsuppdrag som var färdig nästan i tid så vi kunde använda den. Och det är de nu rasande över. Vi betalar ut mycket, mycket mer pengar tillbaka till elkonsumenterna än vi själva sa under själva valrörelsen. Det var den förra regeringen som avgränsade bara till tre och fyra, alltså mellansverige och södra Sverige, inte till norra Sverige. Allt detta visar med en sån enorm bitterhet över. Vad vi har gjort i budgeten, det här är viktigt, i budgeten, det är att vi för första gången på två mandatperioder har en regering som kan samla ett budgetunderlag och samarbeta och lägga fram en budget.

[55:48] **Annie Lööf** (C)

Innehållet Ulf.

[55:49] **Ulf Kristersson** (M)

Och lägga fram.

[55:50] **Annie Lööf** (C)

Innehållet i budgeten, precis.

[55:51] **Ulf Kristersson** (M)

Kan man få bara precision? Och lägga fram en budget som alltså har stöd i Sveriges riksdag. Förhandlat på ett normalt sätt. Inte ett tips till riksdagen där regeringen får avgå dagen efter för att de inte får igenom sin budget. Det har vi gjort den här gången. Vi tar ansvar för Sverige, ansvar för

[56:12] Anders Holmberg

Kort kommentar, Per Bolund.

[56:14] Per Bolund (MP)

Ja men det är ju ganska magstarkt att höra från Ulf Kristersson som gång på gång har slagit sönder Sveriges budgetprinciper och gjort sprängbudgetar och hanterat budgetarna som sin egen lekstuga. Det jag tycker är bekymmersamt är ju just innehållet i den budgeten och den ekonomiska politiken som den här sidan för. Och det är ju inte så konstigt att man säger att nej men det går inte att lösa de här problemen och det kommer att ta lång tid. När man prioriterar som man gör. Man gör det i form av breda, man smetar ut pengar på alla istället för att rikta insatserna till de som verkligen behöver det. Och det är klart att man inte når några mål. Ett exempel på det är ju det här energistödet där man då inte ger det till norra Sverige till exempel, utan däremot till de som har höga inkomster och hög elförbrukning. Ett annat exempel är ju just när det gäller bränsleskatterna där nog många är väldigt besvikna. Varför inte istället rikta stödet till de som verkligen är beroende av det? Det vill säga de som bor på landsbygden och som har långa avstånd och är beroende av bilar. En sista kommentar från regeringssidan, Per. Istället för att rikta det till de som har höga inkomster i städerna.

[57:07] Anders Holmberg

En sista kort kommentar.

[57:08] Johan Pehrson (L)

Nu är det ju fritt fall här borta. Det här ska vara generella stöd och nu ska vi någon som skulle sänka bensinpriserna på glesbygden vara högre i storstaden. Det här är ju en flipperkula som far runt. Ni har ju varsågodast satt i gång och samlat stöd för er politik, men jag vet inte vad det ska vara. En vill sänka, höja skatterna med sextio miljarder, någon annan med över tio miljarder. Annie Lööf vill sänka dem.

[57:29] Anders Holmberg

Där var ni.

[57:29] Johan Pehrson (L)

Fixa skolan på hundra miljarder.

[57:30] Anders Holmberg

Vet ni vad? Debatten är därmed klar för den här kvällen.

[57:33] Camilla Kvartoft

Vi hinner inte mer. Stort tack allihopa för att ni var med. Stort tack där hemma för att ni tittade.

[57:39] Anders Holmberg

Och vi ska säga att på SVT Play så fortsätter sändningen nu med kommentarer kring det som hänt

[57:50] **Camilla Kvartoft**

Ja, det gör vi. Hej så länge.

[57:51] **Anders Holmberg**

Hej